

Maa-aineksen keskeyttämispäätöksen oikaisuvaatimus

TEKLTk 15.06.2022 § 42
10/11.02.00/2022

Valmistelija

Tekninen johtaja Uusitalo Tero

Ympäristötarkastaja on 25.5.2022 tehnyt maa-ainesoton keskeyttämispäätöksen kiinteistölle Nimetön 924-405-2-20. Keskeytyspäätös koskee maa-aineksen kaivuutyötä, jalostamista sekä olemassa olevien varastokasojen poissiirtoa.

Keskeytyksen perusteluna ovat maa-ainelain 3 §, jonka perusteella laissa tarkoitettuja aineksia ei saa ottaa niin, että siitä aiheutuu kauniin maisemakuvan turmeltumista tai luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista. Kyseinen maa-ainesottoalue sijoittuu valtakunnallisesti merkittävälle (luokka 4) moreenialueelle Kotikangas (MOR-Y10-016, Valtakunnallisesti arvokkaat moreenimuodostumat, YM 14/2007). Kotikankaan alue on merkitty Keski-Pohjanmaan maakuntakaavassa merkinnällä arvokas harjualue tai muu geologinen muodostuma (ge-3). Alueen maankäyttöä suunniteltaessa tulee varmistua siitä, ettei toimenpiteellä aiheuteta maa-aineslaissa tarkoitettua kauniin maisemakuvan turmeltumista tai luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista.

██████████ on hakenut oikaisua asiassa 8.6.2022 ja vaatii, että asia käsitellään uudelleen ja että päätös kumotaan kaikilta osin.

██████████ perustelee oikaisuvaatimustaan seuraavasti:
"Oikaisuvaatimuksen kohteena olevassa päätöksessä on virheellisesti hyväksytty se lähtökohta, että tekninen lautakunta on voinut kieltää 18.5.2022 kokouksessaan kotitarveoton. Kyseistä päätöksestä tullaan valittamaan Vaasan hallinto-oikeuteen. Valituksen perusteena on keskeisesti seuraavat seikat: Kokouksessa on muodollisesti tarkoitus käsitellä ██████████ lupa asiaa, joka on sittemmin peruutettu. Kyseisessä kokouksessa ole ollut tarkoitus käsitellä kotitarveottoa, jota koskeva päätös kokouksessa on kuitenkin tehty. Merkittävien ja ilmeisten epäkohta päätöksessä on se, että päätöksessä on kategorisesti kielletty kotitarveotto kyseisellä kiinteistöllä.

Mikäli viranomainen on sitä mieltä, että vallitsevissa olosuhteissa (mm. voimassa oleva kaavamääräys) kotitarveotto on lain nojalla kiellettyä ei erillistä päätöstä asiassa edes tulisi tehdä. Päätös on aineellisesti virheellinen myös siksi, että siinä kielletään yksiselitteisesti kaikenlainen kotitarveotto. Kotitarveottoa tulee voida jatkossa arvioida maa-ainelain 3 §:ssä säädetyt rajoitukset huomioon ottaen. Esimerkinomaisesti lautakunnan päätös kieltää yhdenkin kottikärryllisen ottamisen alueelta, vaikka on selvää, ettei näin vähäisestä kotitarveotosta voi aiheutua mitään em. lainkohdassa tarkoitettuja seurauksia.

Kyseinen harjun on mainittu maakuntakaavassa sen harjumaisen muodon ja moreeni muodostuman vuoksi. ██████████ ei ole eikä hänellä ole ollut tarkoituksenaan muuttaa harjun muotoa enempää kuin harjun pinnassa (enintään 0,5 metriä) sorakerrostuman hyötykäyttöön ottaminen edellyttäisi. Todettakoon, ettei kaavassa ole mainittu, että suojeltavana olisi alueella mahdollisesti vähäisessä määrin esiintyvä sora, vaan kaavalla on ollut tarkoitus suojella moreenista muodostuva harju. Tähän nähden ██████████

toimilla joita alueella on suoritettu tai oli tarkoitus suorittaa ei ole käytännössä mitään vaikutusta niihin erityisiin luonnon arvoihin, joita kaavalla on tarkoitus suojella. Edellä kuvatuista toimista ei myöskään aiheudu mitään maa-aineslain 3 §:ssä tarkoitettuja seurauksia.

ELY-Keskus on lupa-asiaa varten antamassaan lausunnossa katsonut, että ”kalkkivaikutuksesta ja drumliinin rinteiden paahteisuudesta johtuen alueella on biologista arvoa”. [REDACTED] toimista ei ole aiheutunut mitään merkityksellisiä muutoksia näihin seikkoihin. Harjun kalkkivaikutus ja paahteisuus olisi samaa tasoa myös [REDACTED] suunniteltujen toimien jälkeen. Edelleen ELY-Keskuksen lausumassa todetaan spekulatiivisesti, että edellä tarkoitetuista seikoista johtuen alueella saattaa esiintyä vaativampaa lajistoa. Arvioitaessa toimien hyväksyttävyyttä maa-aineslain 3:n perusteella, ei mahdollisissa spekulatiivisilla väittämillä ole asiassa merkitystä.

Edellä esitetyillä perusteluilla päätös on kaikilta osin kumottava.”

Esittelijä Tekninen johtaja Uusitalo Tero

Päätösehdotus Päätösehdotus annetaan kokouksessa.

Kokousoesitys Oikaisuvaatimus hylätään

Perustelut

Maa-ainesottoluvan käsittely keskeytettiin hakijan peruttua lupahakemuksen 16.5.2022 teknisen lautakunnan esityslistan julkaisun jälkeen. Hakemus on peruttu ennen kokousta, jolloin lautakunta voi muuttaa päätöstä koskemaan myös kotitarveottoa kiinteistöllä 924-405-2-20. Alueella on tehty maa-ainesottoimia ennen luvan voimaantuloa. Maa-ainesoton aloittaminen ennen luvan voimaantuloa on vastoin maa-aineslain 21 § 1 momenttia.

Alueen ollessa maisemallisesti merkittävä alue, on tekninen lautakunta soveltanut maa-aineslain 3 §, jossa rajoitetaan tai kielletään maa-ainesottoa. Maa-aineksen kotitarveottokielto perustuu maisemallisiin arvoihin, Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen lausuntoon sekä lautakunnalle saatujen valituksiin.

Tekninen lautakunta muistuttaa, että maa-ainelain 23 § mukaan kotitarveoton ylittäessä 500 m³ tulee asiasta ilmoittaa ympäristönsuojeluviranomaiselle, joka on tekninen lautakunta.

Ympäristönsuojeluviranomainen voi keskeyttää ottotoiminnan maa-aineslain 15 §:n nojalla, mikäli ainesten ottamiseen ryhdytään vastoin maa-aineslakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä. Edellä mainittua kotitarveottoilmoitusta ei tehty maa-ainesottolupahakemuksen perumisen yhteydessä.

20.5.2022 tehdyn tarkastuksen yhteydessä on ympäristötarkastaja todennut, että maisemallisia arvoja ei voida säilyttää kotitarveoton yhteydessä, kotitarveoton laajuuden huomioiden. Tarkastuksen yhteydessä ympäristötarkastaja arvioi alueella jalostetun maa-ainesmäärän noin 1400 m³. Tekninen lautakunta katsoo, että 1400 m³ kotitarveotto ei ole enää pienimuotoista ja otolla on maisemallista merkitystä.

Päätös Hyväksyttiin
